

№ 1.

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższem Dozwoleniem

IMPERATORA I M. C. C. CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 3. STYCZNIA 1803. ROKU W SOBOTĘ

z Petersburga V. S. 16. Grudnia.

Francuzkiej służby Kapitan Orłowski, Porucznik Rożałowski przyjęci do Rosyjskiej, pierwszy z rangą Stabs-Kapitana, drugi Chorążego. Major Bogusławski uwalnia się od służby z rangą Podpółkownika do inwalidów. Szef Selenguińskiego regimentu muzykietyerów Generał Major Kupferschmidt uwalnia się od służby z mundurem. Szef 18 pólku strzelców Półkownik Fetter z mundurem; Kommandant Zelezińskiego garnizonu Półkownik Szapofnikow z mundurem. Półkownik Zubow został Generał Majorem i Szefem Selenguińskiego regimentu muzykietyerów. Od armii Generał Major Kawerin otrzymał urlaub 8 miesięczny dla choroby. Półkownik Alexopol został Szefem 18. pólku strzelców. Admirał Spiridow naznaczony Rewelskim Gubernatorem woijnym, poprzednik jego Generał Major Bałatow umieszcza się w armii Major Uszakow przyjęty w służbę do Nawagińskiego regimentu muzykietyerów. Podpółkownik Kowrigiu naznaczony kommandantem Tarskiego batalionu garnizonowego. Półkownik Zochow Kazańskiego IMPERATOR Jmć wgląd mając na stan obywatelów Tiras-polskiego powiatu, przez nieurodzaje, tegie zimy, i ciężkie powinności ziemskie do upadku nachylonych; pragnąc razem podać im środki do powstania, raczył nadane im w pierwiastkach osady uwolnienie od skarbowych podatków przedłożyć nad zamierzony termin do lat 10; rozciągając łaskę swoją do miast Tiraspela, Oczakowa, Owidiopola i Dubofsar, które równą szkodę poniosły

z Wiednia 29. Grudnia.

Wdowa Xiężna Parmeńska d. 24. przybywszy do Pragi, w Królewskim zamku mieszkanie obrala. — D. 13. Tufsun Aga z wielo Turkami znaczniejszymi wyjechałszy z Belgradu, przeszedł na granicę Węgierską, grzeźbnie od wojsk straż trzymających przyjęty, długo rozmawiał z kommanderującym Generałem Pradanowics, nazajutrz powrócił do siebie ukontentowany. Zawsze ten człowiek był sprawiedliwym dla poddaństwa Cesarzkiego, i w każdym zdarzeniu dobre sąsiedztwo zachować umiał, przeciw obyczajowi drugich w Belgradzie naczelników, którzy coraz inne nowości wymyślała. — Słychać że Szef brygady Sebastiani, który teraz zwiedza Egipt i Azyatyckie Prowincye, wziął tytuł nadzwyczajnego Posła RPtey Francuzkiej na wschodzie. — U nas na miejscu Graffa Saurau nikt jeszcze posłem wyznaczony nie jest do Petersburga. Ambasador Sardynii Valaise prosił o dymisyę; chcąc do Piemontu powracać; inaczej albowiem odzyskać nie może dóbr własnych w tym kraju, aż w służbie Monarchy swojego być przestanie. — O los Wiktora Emmanuela niektóre Dwory gorliwą troskliwość okazały; przekładając pierwszemu Konsulowi, że chociaż rozmaite o tém biegała pogłoski, wierzyć niepodobno aby Francya szczerze zamyslała przyłączyć do dzierżaw swoich, Piemont, Parmę, Placencyę, nakoniec Szwajcaryę. Tymczasem rzecz jest niewetpliwą, że

tam bawić, póki przyzwoitey nagrody nie otrzyma za państwo ztracone.

Xiążę Modeński w Treviso mieszka dotąd, bynajmniej nie myśląc o przeniesieniu się do krajów przez indemnizacyę ofiarowanych w Szwabii; owszem biega pogłoska o zaczętey negocyacyi z Margrabią Baden-kim względem przedania temu powiatów Brigau i Ortenau. — Deszcz we Włoszech nie ustający od 6 tygodni wielką szkodę czyni. Pocztę z Florencyi do Wenecyi idącą rozbito; niosła między innemi 20. tysięcy Suweryniów dla bankiera pewnego; wszystko zagarneli złoczyńce. — Powiadają iż Arcy Xiążę Karol będzie pierwszym Ministrem, Arcy Xiążę Ludwik Wielkorządcą Czeskim, Arcy Xiążę Antoni Weneckim. — O dopełnieniu indemnizacyi dla Xiążęcia Toskanii słychać, że Biskupstwo Eichstadt będzie iemu przydane; miasto Palsau dostanie się Elektorowi Bawarskiemu. Konferencyę o to trwały długo w Paryżu między Graffem Cobenzl i Józefem Buonsparte. Przydają niektórzy, że RPta Włoska ustąpi kraj między rzekami Adige i Mincio położony, wyjawlży twierdzę Mantuaną ka, sama zaś w zamianę weźmie Parmę; ztém Cesarz Jmć odda bratu swojemu kraj Wenecki między Adige i Brenta; Saltzburg, Brixen, Trident etc. do Austrii przyłączy.

Posel stolicy Apostolskiej do Petersburga Arezzo wkrótce opuścza naszą stolicę. — Przybył tu niedawno Windham w dostojństwie posła Brytanii W. u Xiążęcia Toskańskiego; ponieważ Dwór Londyński Króla Etrusków uznać nie chce.

z Londynu 14. Grudnia.

D. 10. Minister Addington przyniosł do izby niższej projekta skarbowe, wyrażając dokładnie jakie wydatki być mają w roku następującym, jakie przychody. Na 50. tysięcy maytków, budowlę okrętów, i potrzeby Departamentu morskiego 6. mill: 670. tys. FS. Na wojsko lądowe 7. millionów 500. tys. FS. na artylleryę 773. tysiące FS. nadgroda dla wprowadzających zboże do kraju 524. tys. FS. rozmaite inne wydatki dopełnią sumę 22. millionów 827. tysięcy FS. do której nie należą bynajmniej 26. millionów stał go dochodu, który jest przeznaczony na opłacenie procentu od długów ufundowanych. Na zastąpienie wydatku mamy podatek gruntowy nie odmienny 2. milliony 750. tys. FS. z lottery 500. tysięcy FS. z funduszu umarżającego długi 6. mill. 500. tys. FS. biletów skarbowych na ten rok wydany za 11. millionów FS. co wyniesie sumę 24. wną potrzebie; Irlandya przyłoży się do wydatku dwoma millionami 124. tys. FS. według ustanowionej przez Unię Królestw proporcyi dwóch 17. części potrzeby publiczney.

To rzekłszy Addington wystawił obraz dzisiejszy handlu i dostatków narodowych. W r. 1802. wprowadziliśmy za 28. mill. więcej czterma millionami niż r. 1801. r. 1801. weszło do Londynu statków Angielskich 1355. leczże ładunku 418. tys. maytków 24. tys.

nych okrętów 3. tys. 400, beczek 400. tys. w r. 1802. weszło statków naszych 1500. beczek 520. tys. maytków 34. tys. zagranicznych 1550, beczek 200. tys. toż samo o wyższych rozumieć trzeba. Mówił dalej Addington o potęgę i chwale narodowej, iak wielkie oddaliśmy przysługi całej Europie i porządkowi towarzyskiemu w 18. wieku, mianowicie przy końcu onego; o postanowieniu rządowem nieodmiennem wpływania do interesów lądowych, pochwalił Administracyą Pitta, który utrzymał kredyt publiczny w trudnych czasach. — Hiszpani za przykładem idąc Francuzów, posłali do Algeru 3. okręta liniowe, 2. fregaty, upominając się o zwrocenie zabranych okrętów, grozili nawet zamknięciem portu; ale Dey odrzucił ich propozycyę. — Amerykańskie listy głosić nie przedstawiają o złym stanie armii Generała Leclerc w S. Domingo, buncie Murzynów ponowionym, zabranii przez nich mięysc warownych, mordach pożodze, i rabunku powszechnym. Niedawno do tey osady wysłane 5. okrętów wojennych i wiele przewozowych z kilku tysiącami żołnierza, przeszły ciasną Gibraltarską.

D. 17. Grudnia. Dziś powszechna jest w mieście pogłoska, że sławny Pitt umarł; podagra w górę podchodząca zkrócić miała życie dla oyczyny potrzebne; wielu bowiem stręnników Ex-Ministra rozumie, że on jeden może wyprowadzić naród z krytycznych okoliczności w których się znajduje, iakoż na posiedzeniach Parlamentowych głośno wołają o powrót tego do urzędu, który przez lat 18 piastował. Wiadomość o zejściu niewczesnem potrzebuie potwierdzenia; być może iż zmyślił ją lichwiarze iak tyle innych dla zysku własnego. Lord Bentinck naznaczony Gubernatorem w Madras; Generał Stuart najwyższym Wodzem armii Indyjskiej. — W r. 1801. do portu Liverpool zawinęło Angielskich okrętów 1331. cudzoziemskich 64r; w r. 1802. pierwszych 1783. drugich 425; w roku 1801. wyszło Angielskich 1694. 705 zagranicznych; w r. 1802. 2062. pierwszych, 461. drugich; liczba beczek ładunku niewiadoma; te prawdziwą wielkość handlu i żeglugi wskazują. W powszechności mówiąc, do wszystkich portów Królestwa, mianowicie Bristol, Glasgow, Hull, więcej teraz niż przedtem zawia naszych okrętów, mniej cudzoziemskich. Pokoły znaczną liczbę maytków uwalniając od służby koronney, ułatwia nieskończenie kupcom uzbrojenie statków swoich.

D. 8. Listopada w południowych prowincjach Królestwa Hiszpańskiego dało się uczuć letkie ziemi trzęsienie bez żadney szkody. — Poseł Amerykański podpisał w Madrycie umowę względem nadgrozdzenia szkod wzajemnie z obustron poczynionych w czasie ostatniey wojny. — Słychać że pierwszy Konsul traktuje z Królem Jmcią Katolickim chcąc otrzymać wolny handel i żeglugę dla Francuzów do osad rozległych, iakie mają Hiszpani w nowym świecie. — Graff Chatham starszy brat Pitta ma złożyć poważny urząd Generała artylleryi całego Królestwa. — Kompania wschodnio Indyjska w roku terazniejszym chce użyć do handlu swoiego 42 wielkie okręta. W porcie Bombay buyduie teraz liniowe od 74. armat i fregaty, chcąc za czasem własnymi siłami bronić rozległe osady. Z nich Minister Addington uczynił w izbie niższej nadzieię otrzymać znaczny podatek do skarbu publicznego. Spodziewać się trzeba, że to szczęśliwiey wykona niżeli jego poprzednicy w Ameryce północney, gdzie szukając podobnym sposobem zasilenia skarbu publicznego, zależeli woynę domową.

Xiąże Bedford na mięyscu zmarłego brata obrany Prezydentem towarzystwa rolników. — Słychać że Batawowie tajemnym traktatem Cochin miasto Francuzom ustąpili; nowa białaźni przyczyna dla osad naszych w Indyi wschodniey. — Parlament wyznaczył kommissyą, weyrzec powinna w administracyę ekonomiczną departamentu morskiego, znieść bezprawia i niepotrze-

bny wydatek; przyduie Admirał Pole, Lord S Vincent oświadczył, że gdyby tego była potrzeba, w jednym miesiącu możemy uzbroić 60 okrętów liniowych. — Lord Elgin wkrótce tu z Constantinopola spodziewamy; widzieć się daie oziębłość między Portą i Brytannią W. — Woyska nasze iesli ustąpią z Alexandryi, przeysć mają do Malty, gdzie Generał Villettes 6. tysięcy garnizonu liczyć będzie. — W mowie którą Addington powiedział, gdy niższej izbie przekładał potrzebę wyznaczenia pewnych dochodów na rok następujący, wiele było myśli osobliwszych, niektóre wypisuiemy. „ Nie sami tylko Anglicy cieszyć się powinni z kwitnącego stanu własney oyczyny; ała Europa winszować nam musi dostatków; handlu, i potęgi. Błąd jest rozumieć, iż Europa traci, co przez handel w tey portach zyskuiemy. Naszym bogactwom, przewadze na morzu, i tryumfom świat polerowny winien że nie upadł w rewolucyach, że prawa swoje zachował w całości; nam Europa musi przyznać zachowanie nawet handlu swoiego. Statecznie przez wiek 18. dając ochronę słabszym narodom przeciwko mocniejszyemu utrzymaliśmy imie i niepodległość onych. Nas potęga morska postawiła w rządzie nappierwszych świata mocarzów; przez nią na lądzie poważani iestesmy. Zródłem dzisieyszey pomysłności narodu jest mądra nad wszelki wyraz, wyższa nad pochwały administracya, którą do skarbu poprzednik Pitt wprowadził; wstępuie w ślady tego; tu cały mój zaszczyt. Nie chcę mówić o sobie; oświadczyć iednak powiniem, iż niesprawiedliwie o słabość obwinają niektórzy Ministrów dzisieyszych. Na wojnie aniteż w pokoju słabemi nie byliśmy. Ktoś powiedział że naród we mnie ufności nie ma. Nie wiem iak wiele na nią zastażyłem; lecz przekonany iestem, że służąc według możności narodowi Angielskiemu, służę panu dobremu, który czynności może otwarcie z bezstronnością sądzić będzie. Dobro i pożytek oyczyny miałem iedynie przed oczyma, odtąd iak Monarcha wezwał do rady swoiey. Zwiążąc stan Brytannii W. widzę, że wzrost potęgi Francuzkiej, zawsze godzien uwagi, nie powinien zastraszać tego narodu, który źródła bogactw i siły ma niewyczerpane i niezmierne. „

z Paryża 22. Grudnia.

Podróż Konsula pierwszego do Belgickich Departamentów ma nastąpić wkrótce po ułożeniu Szwajcarskich interesów przez Consultę; trudno przewidzieć co ta oberze, przyłączenie narodu do Francyi, obranie iednego rządcy lub kilku, albo nakoniec rząd Cantonowy i federalny iak radził Konsul. Belgowie czynią wielkie przygotowania na przyjęcie tego, mianowicie w miastach Bruxelles i Anvers; ostatnie wdzięczność oświadczyć chce temu, który wolną żeglugę ogłosił na rzece Escaut. Z drugiey strony w porcie Bresteńskim spodziewają się także przybycia Konsula. — Królowie Hiszpański i Etrusków z Valencyi do Carthageny poiechali.

Od granic Szwajcarskich 19. Grudnia.

Rozbraianie obywatelów, którzy do powstania należeli, nie ustało; tym końcem do Cantonów Berne i Oberland więcej woyska Francuzkiego Ney zprowadził. Zakaz przedawania Szwajcarom prochu cofnął Generał en chef, z przyzwolitą iednak fostróżnością. Rząd rozkazał, ażeby wszystkim urzędnikom pensye zaległe wypłacono, za ten czas nawet w którym od pełnienia obowiązków oddaleni przez insurgentów byli. Półbrygady posilkowe Szwajcarskie na żołdzie Francuzkim wyszły już za granicę, pierwsza jest w Besançon, druga przez Piemont ciągnie do Rawenny, znacznie przez dezercyę i choroby uszczuplone. Znaiomy Moore bawi ieszcze w Konstancyi. Pokazał się u dworu Elektora Xiążenia Wurtembergkiego, który iemu oświadczył, że gotów jest Francyi pomagać dla utrzymania pokoju lądowego, i dokonania co się zaczęło w Ratisbonie; więc Moo-

że wstrzymać się powinien od wszczynania rozruchów w kraju jego, i naruszenia spokojności tak bardzo potrzebnej narodowi. Spodziewać się trzeba, iż nie więcej znajdzie względu, w Munich, Carlsruhe, u Elektora Haskiego, na dworze Berlińskim.

z Constantinopola 25. Listopada.

Dywan odebrał z Egiptu rapporta, których gdy nie ogłoszono; wnosimy że naysposobniejsze nie są. Jesliby tak wielka i kosztowna wyprawa zle zakończyć się miała, sprawca iey Wezyr W. mógłby to życiem przypłacić. — Multanowie i Wołosi szukają wsparcia i ratunku w uciskach u postronnych Mocarstw, odwołując się do traktatów, które przepisały iakie mają zaościć ciężary Wdaniu się tychże Mocarstw przypisać trzeba zmniejszenie haraczu. Porcie ztamtąd należnego, i nowe urządzenie, iakie dla obudwóch Prowincyi niedawno Sultan uczynił. — W okolicach Schumlan utrzymuje się kupa rozbojników nie nader liczna, którey przywodzi młody i bogaty Turczyn syn iednego z Bafzów. Wiesniacy zowią go Sultanem, powszechnie jest kochany; każdy gotów życie za Wodza położyć; łatwo może być zwyciężon i poyman, lecz przez uszanownie nikt ręki podnieść nie śmiał dotychczas. Ztrapiony Oyciec mieszka w stolicy. — Egipcscy Beiowie, iak stychać, chcieli przerznąć kordon wojsk Turckich, dla wyiszczenia z Prowincyi w górze Nilu leżących, i złączenia się z Anglikami. Basza Cairu zapobiegł skutecznieniu, tych zamiarów. — Ambasador Angielski Lord Elgin dla słabości zdrowia opuścić nas wkrótce postanowił. Tymczasem rozmawia często z Reis Effendym, nie już o żegludze czarnomorskiej; ale o nowym przymierzu. Obowiązać się mają Ottoman, nie dozwalać nikomu lądowania w Egipcie, i prowadzenia wojsk przez tę Prowincyę. Sultan zawsze pokazuje się dalekim od związków nowych; agdy Francya iemu gwarantowała oddzielnym traktatem całość państwa, nie chce obrażać RPtey. — Okręt Francuzki Epominondas temi dniami wpłynął na morze czarne.

z Hagi 22. Grudnia.

Generał Montrichard chciał do miasta naszego załogę Francuzką wprowadzić; nie zdalo się tak Regencyi; posłano do Paryża przelozenie; żkąd przyszedł rozkaz ażeby żołnierz obcy tu nie wkraczał. Główną kwaterę Generał w Breda założył. Victor przybył nakoniec, ogląda półbrigady i iazdę do Louisiany płynącą pod nim mającą; wzystkim zbliżyć się do Helvoetsluys nakazał. — Bywłszy Dyrektorem Gohier od Konsula naznaczony Agentem handlowym w Amsterdamie.

z Mediolanu 15. Grudnia.

Rząd nasz z rozkazu Generała en chef Murat zalecił, ażeby każdy Francuz nie należący do armii przybywając do tej stolicy stawał u sztabu, i za wiedzą onego starał się później u jurydykcyi miejscowych o kartę bezpieczeństwa. — Woyska Parmeńskie odebrały rozkaz ostateczny wychodzić do Toskanii; jakież pierwsza kolumna ruszyła d. 11. — Eskadra Batawska z Admiralem de Winter zawinęła do Liworny.

Edukacya publiczna, szczęśliwości narodów zasada, zciagnęła nakoniec uwagę rządu naszego. Wice Prezydent Melzi wydał następujące przepisy; czytając one każdy przysna, że ten obywatel cnotą i talentami znamienity, nie mógł lepij zasłużyć się krajowi.

Instrukcyja publiczna będzie narodowa, departamentowa, gromadna; wyższa, średnia, pierwiastkowa. Narodowa oprócz Instytutu obejmie Uniwersytety, Akademie sztuków wyzwolonych,

i szkoły osobne, kosztem publicznym utrzymywane. Departamentowa ma Lycea przez Departamenta opłacane. Gromadna Gymnasia i szkoły pierwiastkowe, na które gromady fundusz obmysla. Dwa uniwersytety będą, w Pawii i Bononii, nauki, sposob dawania w obu iednaki; tu się daia stopnie Akademickie. Obserwatorium w Biera należy do Pawiiskiego. W uniwersytetach dzielą się nauki na 3. klasy, fizyczne i matematyczne, moralne i polityczne literatury. W Pawii nauczycielów 30. tyleż w Bononii; rząd w potrzebie do każdej klasy może ieszcze dwóch przydać. Pensya każdemu 3. tysiace liwrów; 400. na mieszkanie tym którzy miejsca nie znajdą w budynkach uniwersytetu; rząd wzgląd mając na zasługę i pracę pensye podwyższa.

Dwie Akademie sztuków wyzwolonych w Mediolanie i Bononii; rząd wyznaczy nauczycielów, i czego uczyć mają napisze; na każdą rocznie 50. tysiacy liwrów. Cztery szkoły osobne, metallurgii, hydrostatyki, rolnictwa, weterynaryi w Departamentach Mella, Po w Carrara, i Modenie. W każdym Departamencie Lyceum. Każde miasto większe mieć może Gymnasium. W Lyceach i Gymnasiach daia się scyencye, litteratura, kunsztu wyzwolone; z tych stopnie do uniwersytetów, mogą być tamże dawane nauki wyższe, iesli Departamenta koszt obmysla bez nakładania podatku; stopnie Akademickie w tych szkołach otrzymać można. Miasta drugiey i trzeciey klasy mogą utrzymywać Gymnasia, gdy to być może bez narzucenia podatku. W Lyceach nauczycielów przynajmniej 6, nie więcej 8, w Gymnasiach, 4, naywięcej 6; pensya 3. tysiace liwrów przenosić nie powinna. Liczbę iednak nauczycielów pomnożyć wolno, iesli fundusz wystarcza. Rząd miejsce wyznaczy na Lycea i Gymnasia w budowlach które do narodu należą.

Każdy Departament mieć może towarzystwo rolnicze i kunsztów mechanicznych, które doskonalić mają uprawę gruntów, manufaktury, gospodarstwo domowe. Takie towarzystwa między sobą i zagranicę korrespondować mogą. Nie biorą zapłaty, ogłaszają doskonalsze pisma, wzywają do pisania w materjach użytecznych, rozdają nagrody. Departamenta mogą im dać wsparcie, gdy co zbywa od funduszu edukacyjnego; rząd miejsce posiedzeniom wyznaczy, i drugie na doświadczenia rolnicze. Rząd corocznie 20. tysiacy liwrów rozda w nagrodę wynalazcom rzeczy pożytecznych w rolnictwie i mechanice, o których Instytut narodowe sędzić będzie. Rząd ułoży, i prawodawcom poda projekt instrukcyi początkowej na krasę cały; tymczasem zapomocą Instytutu i uniwersytetów, przygotuje książki elementarne, wyznacząc tym nagrodę którzy napiszą lepij. Co niżej się stanie, szkoły pierwiastkowe dzisiejsze zostaną iak są, ażeby nie wywracać budowli starey przed wystawieniem nowej, i nauczyciele przysposobieni byli do uczenia według przepisu nowego. Rządu będzie powinnością, ażeby w gromadzie każdej była szkoła, czytania, pisania, i rachunków. Pensye nauczycielom gromady wyznaczą ze składek obywatelskich i stałych funduszów, iakie tym koncem uczynione być mogą.

Nauczycielów po uniwersytetach, Akademiach, szkołach osobnych, rząd wyznaczy na ten raz ieden, na przyszłe czasy będzie zachowany porządek następujący. Gdy katedra zawakuie nauczyciele przed Prefektem zgromadzeni większością głosów podadzą 3. kandydatów wybranych z Professorów po Lyceach i gymnasiach. Prefekt listę odeszle do Instytutu, które iednego ze trzech obrawszy, przyłączy od siebie ime meża nauka wstawionego; poda rządowi; ten iednego ze dwóch wyznaczy; nauczycielów do szkół osobnych rząd obierze z listy przez Instytutum prosto do siebie przesłanej; do Lyceów i gymnasiów z listy podwoynej na każdą kate-

dre od Departamentowej rady i gromad do szkół pierwiastkowych rady gromadne z listy od municipalności podanej, Prefekt takie wybory ma potwierdzić. Profesorowie w uniwersytetach Liceach, i gymnasiach obierają się na 3. lata w tym czasie mogą być oddaleni przez swoich elektorów; lecz później ruszonemi być z miejsca nie powinni, chyba gdy ztracą ufność publiczną przestępstwem ciężkim, o którym sądzić będzie kommissja rządowa, po wysłuchaniu obwinionego, ażeby ten mógł powiedzieć co może na własną obronę.

Narod łożyć będzie na utrzymywanie i pomnożenie bibliotek, muzeów, gabinetów fizycznych, anatomicznych, historii naturalny, laboratorjów chemicznych, obserwatoryów, i cokolwiek należy do Akademii, lub Uniwersytetów.

Reszta później.

JW. Alexander Hrabia Chodkiewicz Generalny Xięstwa Zmudz: Staroście, wspólną radą i zezwoleniem przytomnych JWW. Opiekunów Ludwika Hrabi Tyszkiewicza Sow: i Guber: Marsz: wielu Ord: Kaw: ; Tomasza Wawrzeckiego Chor: W. X. Lit: Kaw: Ord: Michała Radziszewskiego Marsz: Stwołowic: i Kaw: Ord:; w Imieniu JO. Xżney Elżbiety z Chodkiewiczów Radziwiłłowej Kaszt: Wileń: Matki, oraz JO. XXat Koustantego i Antoniny Radziwiłłów Kaszt: i Kasztel: Wileń: nieletniego Potomstwa czyniący, w celu dzwignienia losu nieletnich, i przyspieszenia rychłego uspokojenia Wierzycielów, ułożyli wzajemną radą plan ostatecznego ukończenia Interessów przez zgromadzenie całkowitey massy odpowiedzialney ciężarów po śmierci JO. Xcia Kaszt: Wileń: zostawionym. — W jakim widoku naydogodniejszego i nayrychlejszego upatrując środka; znaydują, że dobra i sprawiedliwa przedać majątków oddalając Wierzycieli od smutney i kosztowney pieni, i uwalniając ich od częstokowego podziału ziemi, dostarczy fundusz dostateczny na umorzenie wszystkich długów. — Staraniem przeto swoim JWW. Opiekunowie biorąc ebowiązek, rozumieją i mają nadzieję wydobyć Summy Szydłowickiey, po opłacie tamecznych długów pozostałych, i oną łącząc z Summami z wyprzedzży Dóbr wziąć się mającemi; na opłatę ciężarów obrócić żadają. — Z tej przeto czystey żądzy dogodzenia Wierzycielom, i z powodu Testamentu s. p. JO. Xcia Kaszt: Wileń. nadającego moc wyprzedzży Dóbr, oraz na twierdzy Praw Kraiowych, dozwalaających wybycie na wieczność Dóbr małoletnich, w przypadku niemożności wypłacenia długów Oyca; mają honor JWW. Opiekunowie uwiadomić Publiczność, iż ktoby życzył nabyć Dobra Leómpol z Folwarkami Użoroyście i Łoybiszki, oraz Dobra Staszkuńskie, oboje w Poie Witkom: a Gubernii Lit: Wileń. położone; ma się udać do Pałacu JW. Hrabi Chodkiewicza w Wilnie położonego, gdzie z Inwentarzów i okazanej Intraty tych Dóbr, wspólną radą JWW. Opiekunów położą szacunek onych. — Czas zawierania z życzącami tey kupli trwać będzie przez miesiąc Januarius i Februarius.

Sąd Taxatorsko - Exdywizorski majątku Szlachetnego Konstantego Lewandowskiego Dekretem Remissyiny Sądu Głównego Litt: w Roku terażniejszym 1802. Julii 14. dnia zapadłym, wyznaczony stosownie do reguł tymże Dekretem przepisanych, znaydując potrzebę obwieszczenia wszystkich Debitorów i Kredytorów pomienionego JP. Lewandowskiego, ażeby pierwsi na odpowiedź stosownych przez JPana Lewandowskiego pretensyów summowych, a drudzy do dowodu swoich należnościów, przed tenże Sąd Taxatorsko - Exdywizorski stawili się, przez niniejszą publikatę. Mianowicie: W. JP. Leona Borowskiego, od którego zł: 1343. — WJP. Dowiata Prezydenta Ziem: Szawelskiego, od

którego zł: 407. — W. Zaby Sędziego Brzław: od którego zł: 64. — W. Pałaszewskiego Begen-ta Brasi: od którego zł: 109. — W. Rymczy Obożnego od którego zł: 224. — W. Jacka Pa-prockiego, od którego zł: 309. — W. Kuleszy Łowczego XX. Radziwiłłów od którego zł: 30. — W. Karola Bohdanowicza od którego zł: 202. — JP. Nienartowicza || Szatnego JW. Starosty Kowień: od którego zł: 200. — W. Bylińskiego Rotm: od którego zł: 130. — W. Norwickiego byw: Pod: od którego zł: 168. — W. Bobińskiego Łow: XX. Radziwiłłów od którego zł: 82. — W. Olęska Szam. od której zł: 120. — W. Raczyńskiego Chorążego od którego zł: 49. — W. Szmygielskiego Rotm: od którego zł: 28. — W. Widakowskiego Kommissa: JWW. Platerów, od którego zł: 86. — Mirbacha Konsyl: od którego zł: 447. — W. Grużewskiego Generała od którego zł: 240. — Sukcessorów zesłego Piotra Towiańskiego Horod: Wileń: od którego zł: 1123. — W. Ropeyki od którego zł: 234. — Jana Karulkiewicza Kupca od którego zł: 636. — Starozakonnego Marka Moyzeszowicza czyli Rabinowicza lub Rubisowicza od którego zł: 300. Starozak: Peysacha Jankielowicza od którego zł: 200. — Tenże JP. Lewandowski należność sobie być mieni, niemniej Kredytorów z jakowegokolwiek bądź źródła pretentye do majątku JP. Lewandowskiego mieć mogących obwieszczać, ażeby jedni ku odpowiedzi na stosowne przez JP. Lewandowskiego summowne pretensy, a drudzy ku dowodowi swoich należnościów przed tenże Sąd Taxatorsko - Exdywizorski w Mieście Wilnie w Kamienicy Adamkowicza pod Nrem 104. sytuowanym na dzień 15. Junii roku przyszłego 1803. z potrzebnymi dowodami, sami przez się lub przez umocowanych prawnie Plenipotentów nieuchybnie stawili się, zarazem się ostrzega, iż w przypadku niestawiania którejkolwiek strony Sąd Taxat: Exdyw: reguły Dekretem Sądu Gł: Litt: przepisane, chociażby w niestanności stron wyrok swój oczewisty stanowiąć będzie.

W terażniejszym miesiącu Grudniu zaczy na się prenumerata zwyczajna na gazetę Kurjera Litewskiego, dla odbierających na miejscu kwartalną, dla odbierających zaś pocztą półroczna wydawana będzie jak dotąd regularnie, we Srodę i Sobotę między godziną 3 i 4 z południa. Cena dla odbierających ją w Wilnie dawniejsza, to jest na kwartał złotych Polsk: 15; o podwyższeniu ceny dla odbierających z Poczty, za przesyłkę dwoma rublami, obwiescił Poczta Litewski doniesieniem osobno drukowanym. W tymże miesiącu przypada abonowanie Gazet krajowych i zagranicznych, iako też innych pism peryodycznych, w Rossyiskim, Niemieckim, i Francuzkim języku, których tytuły i cena ogłoszone już są od Poczta Litewskiego.